

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่...)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ เพื่อให้บัญญัติหลักเกณฑ์ให้มีการส่งมอบต้นฉบับบัตรประจำตัวประชาชนหรือมีการคัดถ่ายสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนประกอบการจัดทำนิติกรรมหรือธุรกรรม ไม่ว่าจะเป็นการทำนิติกรรมหรือธุรกรรมระหว่างเอกชนหรือการจัดทำเอกสารของทางราชการ เพื่อเป็นการป้องกันมิให้มีการใช้ข้อมูลจากบัตรประจำตัวประชาชนของบุคคลอื่นในทางที่ผิดกฎหมายหรือมิได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕/๑)

เหตุผล

นับแต่ที่ประเทศไทยมีการตรากฎหมายบัตรประจำตัวประชาชนขึ้นใช้บังคับ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการเป็นหลักฐานแสดงตนของบุคคลผู้ปรากฏชื่อในบัตรประจำตัวประชาชน และเพื่อความสะดวกต่อการพิสูจน์ยืนยันตัวตน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยปัจจุบันบรรดาภาคเอกชนและหน่วยงานภาครัฐได้กำหนดเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมหรือนิติกรรม ตลอดจนการยื่นคำขอจะต้องมีการจัดทำสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนแนบมาพร้อมกับเอกสารเหล่านั้นอยู่เสมอ แต่เนื่องจาก บรรดาข้อมูลที่ปรากฏในบัตรประจำตัวประชาชนดังกล่าว นั้น ล้วนแต่เป็นข้อมูลสำคัญและถือเป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่สามารถใช้ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้ เช่น ข้อมูลการเสียภาษี ข้อมูลแหล่งรายได้ การใช้ยืนยันสิทธิเพื่อขอรับสวัสดิการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล กรณีดังกล่าวก่อให้เกิดความเสี่ยงให้แก่ประชาชนในการที่ข้อมูลตามบัตรประจำตัวประชาชนดังกล่าวเกิดการรั่วไหลหรือมีการนำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน นอกจากนี้ ในปัจจุบันภาครัฐและภาคเอกชนได้มีการพัฒนารูปแบบการจัดเก็บข้อมูลและการตรวจสอบยืนยันตัวบุคคลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในหลายรูปแบบ และมีการตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่...)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่...) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕/๑ ผู้ใดเอาไปหรือยัดไว้หรือมีไว้ซึ่งต้นฉบับหรือสำเนาบัตรหรือใบรับหรือใบแทนใบรับของผู้อื่น หรือจัดให้ผู้อื่นส่งมอบต้นฉบับหรือสำเนาบัตรหรือใบรับหรือใบแทนใบรับของตน เพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบหรือปราศจากเหตุอ้างตามกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท”

.....
.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่..)
พ.ศ.

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม กับคณะฯ ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่..) พ.ศ. ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

นับแต่ที่ประเทศไทยมีการตรากฎหมายบัตรประจำตัวประชาชนขึ้นใช้บังคับ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการเป็นหลักฐานแสดงตนของบุคคลผู้ปรากฏชื่อในบัตรประจำตัวประชาชน และเพื่อความสะดวกต่อการพิสูจน์ยืนยันตัวตน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยปัจจุบันบรรดาภาคเอกชนและหน่วยงานภาครัฐได้กำหนดเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมหรือนิติกรรม ตลอดจนการยื่นคำขอจะต้องมีการจัดทำสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนแนบมาพร้อมกับเอกสารเหล่านั้นอยู่เสมอ แต่เนื่องจาก บรรดาข้อมูลที่ปรากฏในบัตรประจำตัวประชาชนดังกล่าว นั้น ล้วนแต่เป็นข้อมูลสำคัญและถือเป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่สามารถใช้ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้ เช่น ข้อมูลการเสียภาษี ข้อมูลแหล่งรายได้ การใช้ยืนยันสิทธิเพื่อขอรับสวัสดิการภาครัฐ ผ่านระบบดิจิทัล กรณีดังกล่าวก่อให้เกิดความเสี่ยงให้แก่ประชาชนในการที่ข้อมูลตามบัตรประจำตัวประชาชนดังกล่าวเกิดการรั่วไหลหรือมีการนำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน นอกจากนี้ ในปัจจุบันภาครัฐและภาคเอกชนได้มีการพัฒนารูปแบบการจัดเก็บข้อมูลและการตรวจสอบยืนยันตัวบุคคลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในหลายรูปแบบ และมีการตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญ ดังนี้

เพิ่มเติมพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ โดยบัญญัติเพิ่มเติมมิให้มีการส่งมอบต้นฉบับบัตรประจำตัวประชาชนหรือดำเนินการคัดถ่ายและส่งมอบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อประกอบการกระทำนิติกรรมหรือธุรกรรม รวมทั้งการห้ามมิให้ผู้ใดยืมไว้หรือมีไว้หรือครอบครองไว้ซึ่งต้นฉบับหรือสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้อื่นไว้ เนื่องจากในปัจจุบันข้อมูลตามบัตรประจำตัวประชาชนมีความสำคัญและนำมาใช้ในการทำธุรกรรมทางการเงิน ข้อมูลทางด้านภาษี และนิติกรรมสัญญาต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐและเอกชนอย่างแพร่หลาย จึงมีความเสี่ยงหากมีการนำสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือข้อมูลตามบัตรประจำตัวประชาชนของผู้อื่นไปใช้อย่างผิดวัตถุประสงค์ ทำให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน กรณีจึงมีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่อกำหนดมาตรการทางกฎหมายในเรื่องดังกล่าวให้มีความชัดเจนครอบคลุมและสอดคล้องกับเหตุการณ์ในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น อันเป็นการคุ้มครองปกป้องสิทธิของประชาชนและเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕/๑)